

| Karta opisu zajęć - Sylabus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                  |
| I. INFORMACJE PODSTAWOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                  |
| Nazwa zajęć:<br><b>B6. Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                         | Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim:<br><b>2025/2026</b>                                                |                                                                                                  |
| Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:<br><b>Pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia, profil praktyczny</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                  |
| Język wykładowy: <b>polski</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                         | Rodzaj zajęć: <b>zaawansowana praktyka pielęgniarska</b>                                                                   |                                                                                                  |
| Rok studiów: <b>I</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                         | Semestr: <b>1</b>                                                                                                          |                                                                                                  |
| Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: <b>4</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                         | Koordynator zajęć<br>Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:<br>Joanna Drozd, dr, joanna.drozd@pansjar.edu.pl |                                                                                                  |
| Jednostka organizacyjna: <b>Wydział Ochrony Zdrowia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                  |
| FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                  |
| Studia stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                         | Studia niestacjonarne                                                                                                      |                                                                                                  |
| Wykład:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>20</b>                                                                                                               | Wykład:                                                                                                                    |                                                                                                  |
| Ćwiczenia:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>10</b>                                                                                                               | Ćwiczenia:                                                                                                                 |                                                                                                  |
| Laboratorium:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                         | Laboratorium:                                                                                                              |                                                                                                  |
| Laboratorium w CSM:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>10</b>                                                                                                               | Laboratorium w CSM:                                                                                                        |                                                                                                  |
| Praktyki zawodowe:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                         | Praktyki zawodowe:                                                                                                         |                                                                                                  |
| Seminarium:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                         | Seminarium:                                                                                                                |                                                                                                  |
| Lektorat:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                         | Lektorat:                                                                                                                  |                                                                                                  |
| Inna forma (jaka):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                         | Inna forma (jaka):                                                                                                         |                                                                                                  |
| <b>RAZEM:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>40</b>                                                                                                               | <b>RAZEM:</b>                                                                                                              |                                                                                                  |
| II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                  |
| <b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b><br><b>wymagania wstępne i wymagania formalne:</b> Farmakologia, Ordynowanie leków i wypisywanie recept – wiedza zdobyta podczas studiów na kierunku Pielęgniarstwo I stopnia.                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                  |
| <b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b><br>Student ma opanowaną wiedzę na temat: posługiwania się wiedzą o lekach, przechowywania leków, rozpoznawania i reagowania w sytuacjach niepożądanego działania, korzystania ze źródeł informacji o lekach, doboru środków dezynfekcyjnych pod kątem skuteczności działania; korzystania ze źródeł informacji o lekach, posiada umiejętność wypisywania recept w tym e-recepty na kontynuację leczenia oraz wpisywania recept na leki samodzielnie ordynowane. |                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                  |
| EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                  |
| Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Treść efektu uczenia się.<br>Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii: |                                                                                                                            | Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się) |

| Wiedzy - zna i rozumie                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                |
|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| B.W1.                                   | mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w organizmie człowieka zależne od wieku i problemów zdrowotnych                                                                                                                                                                                                                                                                     | K_W10          |
| B.W2.                                   | regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego                                                                                                                                                                                                                                                                     | K_W10          |
| B.W3.                                   | zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne (z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe) oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawianie na nie recept, a także zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń | K_W10          |
| B.W4.                                   | zjawisko polifarmakoterapii i polipragmazji oraz objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne                                                                                                                                                                                                                                                                | K_W10          |
| B.W21.                                  | grupy leków stosowanych w chorobach alergologicznych mających wpływ na wynik testów skórnych                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | K_W10          |
| B.W57.                                  | zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawianie zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy                                                                                                                                                                                                                                                                                      | K_W08          |
| Umiejętności - potrafi                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                |
| B.U1.                                   | dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu zdrowia pacjenta                                                                                                                                                                                                                                      | K_U19          |
| B.U2.                                   | interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | K_U19          |
| B.U3.                                   | dobierać i ordynować leki zawierające określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, w tym wystawiać na nie recepty                                                                                                                                                                            | K_U19          |
| B.U4.                                   | dobierać i ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiać na nie recepty, oraz ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty                                                                                                                                                                                              | K_U19          |
| B.U5.                                   | rozpoznawać zjawisko i skutki polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna, a także pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii                                                                                                                                                                                                    | K_U19<br>K_U20 |
| B.U67.                                  | samodzielnie ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych oraz wystawiać na nie recepty                                                                                                                                                                                                                                                    | K_U19          |
| Kompetencji społecznych - jest gotów do |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                |
| K.K02                                   | formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu                                                                                                                                                                                                                                   | K_K02          |
| K.K05                                   | ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | K_K05          |

|                                                                     |                                                                                                                                                                                                  |             |                                                                                                                                          |                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| K.K06                                                               | wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów                                                                            | K_K06       |                                                                                                                                          |                                                                                                                              |
| TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA |                                                                                                                                                                                                  |             |                                                                                                                                          |                                                                                                                              |
| Symbol treści programowych                                          | Opis treści programowych                                                                                                                                                                         | Forma zajęć | Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się                                            | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć                                                     |
| wykład                                                              |                                                                                                                                                                                                  |             |                                                                                                                                          |                                                                                                                              |
| TP-01                                                               | Farmakoterapia chorób cywilizacyjnych – cukrzyca, choroby górnych dróg oddechowych, choroby układu krążenia.                                                                                     | wykład      | wykład podający                                                                                                                          | Egzamin pisemny - test jednokrotnego wyboru                                                                                  |
| TP-02                                                               | Farmakoterapia chorób cywilizacyjnych – choroby nowotworowe.                                                                                                                                     | wykład      | wykład podający                                                                                                                          | Egzamin pisemny - test jednokrotnego wyboru                                                                                  |
| TP-03                                                               | Informacje o lekach, bazy danych, informatory medyczne jako źródła informacji o lekach, charakterystyki produktów leczniczych.                                                                   | wykład      | wykład podający                                                                                                                          | Egzamin pisemny - test jednokrotnego wyboru                                                                                  |
| TP-04                                                               | Regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.   | wykład      | wykład podający                                                                                                                          | Egzamin pisemny - test jednokrotnego wyboru                                                                                  |
| ćwiczenia                                                           |                                                                                                                                                                                                  |             |                                                                                                                                          |                                                                                                                              |
| TP-05                                                               | Recepta i e-recepta;<br>- elementy recepty,<br>- zapis form substancji leczniczych, wyrobów medycznych i środków specjalnego przeznaczenia,<br>- obsługa oprogramowania do wystawiania e-recepty | ćwiczenia   | zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy i technik umiejętności, dyskusja, pokaz z instruktażem, opis przypadku klinicznego | zaliczenie na ocenę, zaliczenie umiejętności praktycznych związanych z samodzielnym wypisywaniem recept i ordynowaniem leków |
| TP-06                                                               | Zasady wypisywania recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia oraz na leki w ramach samodzielnej ordynacji. Rozpoznawanie zjawiska i skutków                                               | ćwiczenia   | zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy i technik umiejętności, dyskusja, pokaz z instruktażem, opis                       | zaliczenie na ocenę zaliczenie umiejętności praktycznych związanych z samodzielnym                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                     |                    |                              |                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukacja pacjenta lub opiekuna, a także pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii                                  |                    | przypadku klinicznego        | wypisywaniem recept i ordynowaniem leków,                   |
| Laboratorium w CSM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                     |                    |                              |                                                             |
| TP-07                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Samodzielna ordynacja leków, środków specjalnego przeznaczenia i wystawiania na nie recept lub zleceń zgodnie z obowiązującymi tym zakresie przepisami                              | laboratorium w CSM | udział w symulacji medycznej | zaliczenia zadania przyporządkowanego do roli w scenariuszu |
| TP- 08                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Rozpoznawanie zjawiska i skutków polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukacja pacjenta lub opiekuna, a także pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii | laboratorium w CSM | udział w symulacji medycznej | zaliczenia zadania przyporządkowanego do roli w scenariuszu |
| ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                     |                    |                              |                                                             |
| <b>Literatura podstawowa:</b><br>1. Rajtar – Cynke G. (red.): Farmakologia podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych. Wydanie II PZWL Warszawa 2002.<br>2. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej, pod red. Ewy Hryniewieckiej, Ilona Joniec-Maciejak, wydawnictwo Edra Urban&Partner, Wrocław 2019<br>3. Dominiak I., Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D. Ordynowanie leków i wypisywanie recept- przewodnik dla pielęgniarek i położnych; 2021.<br>4. Schmid B., Strub P., Studer A. red. wydania polskiego Prandota J.: Farmakologia dla zawodów pielęgniarstkich. Med. Pharm 2013. |                                                                                                                                                                                     |                    |                              |                                                             |
| <b>Literatura uzupełniająca:</b><br>1. Zimmermann A.: Nowe uprawnienia i obowiązki pielęgniarek wynikające ze zmian w ustawodawstwie zawodowym. Wyd. Education & Art.- Profesjonal Project, Gdańsk 2015.<br>2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne.<br>3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r., poz. 739).                                                |                                                                                                                                                                                     |                    |                              |                                                             |
| III. INFORMACJE DODATKOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                     |                    |                              |                                                             |
| BILANS PUNKTÓW ECTS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                     |                    |                              |                                                             |
| OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                     |                    |                              |                                                             |
| Forma aktywności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                     | Liczba godzin      |                              |                                                             |
| Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                     | 40                 |                              |                                                             |
| Praca własna studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                     | 60                 |                              |                                                             |
| SUMA GODZIN:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                     | 100                |                              |                                                             |
| OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                     |                    |                              |                                                             |

|                                                      |                                                                                                                | Liczba punktów ECTS |     |
|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----|
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ | Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia | Ogółem: 4           | 1,6 |
|                                                      | Praca własna studenta                                                                                          |                     | 2,4 |

**OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**

| Forma zajęć  | Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej                                                                                                                                                                     | Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy | Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej                                                                                                                                                                                                  |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wykład       | - czytanie wskazanej literatury,<br>- przygotowanie do egzaminu                                                                                                                                                      | B.W1, B.W2, B.W3, B.W4, B.W21<br>B.W57                  | - egzamin pisemny – test jednokrotnego wyboru                                                                                                                                                                                                                            |
| Ćwiczenia    | -przygotowanie do zajęć,<br>czytanie wskazanej literatury,<br>zapoznanie z umiejętnościami wykonywanych podczas zajęć,<br>- ćwiczenie umiejętności związanych z samodzielnym ordynowaniem leków i wypisywanie recept | B.U1, B.U2, B.U3, B.U4, B_U5,<br>K.K02, K.K05, K.K06    | - zaliczenie umiejętności praktycznych związanych z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy i technik umiejętności, dyskusja, opis przypadku recepty,<br>- zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych związanych z samodzielnym wypisywaniem recept i ordynowaniem leków |
| Laboratorium | - przygotowanie do zajęć,<br>-czytanie wskazanej literatury,<br>- ćwiczenie umiejętności związanych z samodzielnym ordynowaniem leków i wypisywanie recept                                                           | B.U1, B.U2, B.U3, B.U4, B_U5,<br>K.K02, K.K05, K. K06   | OSCE -zaliczenie na ocenę pozytywną każdej symulacji przyporządkowanej do zajęć                                                                                                                                                                                          |

**KRYTERIA OCENIANIA**

Ocena kształtująca:

1.Udział na ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia.

2. Zaliczenie na ocenę pozytywną, każdej umiejętności przypisanej do zajęć w ćwiczeniach

**Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń (i pracy własnej studenta związanej z tą formą zajęć)**

1. Przygotowanie do zajęć
2. Udzielanie odpowiedzi na zadane pytania
3. Udział w dyskusji zaliczenie:
  - ocena: niedostateczna:2,0 niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne
  - ocena: dostateczna: 3,0 zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami
  - ocena: dość dobra 3,5 zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami
  - ocena: dobra 4,0 dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne
  - ocena: ponad dobra 4,5 bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne
  - ocena: bardzo dobra 5,0 znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena podsumowująca (końcowa):

**Forma i warunki zaliczenia wykładów (i pracy własnej studenta związanej z tą formą zajęć)**

Egzamin pisemny – test, w semestrze I - w sesji zimowej

1. Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej (min. 51% punktów poprawnych odpowiedzi)

Kształtowanie oceny podsumowującej na podstawie punktacji uzyskanej z egzaminu pisemnego:

- < 51% - ocena niedostateczna 2,0
- 51 - 60 % - ocena 3,0
- 61 – 70 % - ocena 3,5
- 71 – 80 % - ocena 4,0
- 81 – 90 % - ocena 4,5
- 91 – 100 % - ocena 5,0

Ocena podsumowująca (końcowa)

**Forma i warunki zaliczenia laboratorium w Centrum Symulacji Medycznej (i pracy własnej studenta związanej z tą formą zajęć)**

1. Średnia z ocen z każdej umiejętności oraz kompetencji społecznej przypisanej do laboratorium w CSM
2. Ocenę końcową stanowi średnia z dwóch ocen tj. umiejętności i kompetencji społecznej

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA  
ODLEGŁOŚĆ**